

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบค่าตอบแทนของผู้บริหารและผลการดำเนินงานของบริษัทที่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก กับค่าตอบแทนของผู้บริหารและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ตัวแปรและการวัดค่าที่ใช้ในการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในระหว่างปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2546 เนื่องจากหลักการกำกับดูแลกิจการในประเทศไทยเริ่มมีการกำหนดในปีแรกคือ ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา โดยพิจารณาจากข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และงบการเงิน ที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับหลักสากลของการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ OECD จำนวนรวมทั้งสิ้น 360 บริษัท โดยการศึกษาจะแบ่งประชากรออกเป็นสามกลุ่ม คือ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก กลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่ไม่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก และกลุ่มที่ไม่สามารถระบุได้ชัดเจน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบจับคู่ (Paired Simple Design) โดยพิจารณาตามลักษณะของธุรกิจ ขนาดของสินทรัพย์รวมและช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างให้มีความใกล้เคียงกัน ซึ่งในงานวิจัยนี้กำหนดให้มีขนาดสินทรัพย์แตกต่างกันได้ไม่เกิน 30% เพื่อขจัดความคลาดเคลื่อนในเรื่องขนาดของกิจการ ทั้งนี้บริษัทที่ถูกเลือกเป็นกลุ่ม

ตัวอย่างในแต่ละบริษัทจะต้องเป็นบริษัทที่มีแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และงบการเงินประจำปีที่สมบูรณ์เพียงพอในการคำนวณหาตัวแปรตามที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) ซึ่งได้แก่การรวบรวมข้อมูลค่าตอบแทนกรรมการบริหาร ที่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก และค่าตอบแทนกรรมการบริหารที่ไม่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก รวมถึงผลการดำเนินงานจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และงบการเงินประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลของแต่ละบริษัทที่เป็นหน่วยวิเคราะห์ระหว่างปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2546 เป็นเวลา 3 ปี โดยแหล่งข้อมูลที่ใช้ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลในระบบฐานข้อมูลโปรแกรม SET Smart และ I-SIMS CD-ROMs (Information Management System) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปรและการวัดค่าที่ใช้ในการศึกษา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าตอบแทนผู้บริหารและผลการดำเนินงานของบริษัทที่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก และที่ไม่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก โดยใช้ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานในการศึกษาดังนี้

1. ค่าตอบแทนผู้บริหาร หมายถึง ผลรวมของค่าตอบแทน (เงินเดือน โบนัส หัก) ที่จ่ายให้แก่ผู้บริหารทั้งที่เป็นตัวเงินและค่าตอบแทนอื่นถ้ามี ของแต่ละบริษัท ซึ่งจะลดปัญหาเรื่องความแตกต่างของขนาดจำนวนค่าตอบแทนโดยการนำสินทรัพย์แต่ละบริษัทมาหารเฉลี่ยเพื่อจะได้ค่าตอบแทนผู้บริหารที่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้

2. อัตราส่วนทางการเงิน

- 2.1 อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity ROE) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของบริษัทและความสามารถในการดำเนินงานของธุรกิจและความยืดหยุ่นทางการเงินของบริษัทฯ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โดยสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratios) ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของผู้บริหาร

- 2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets: ROA) ซึ่งเป็นอัตราซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการประเมินค่าความสามารถในการทำกำไร โดยรวมของสินทรัพย์และผู้วิจัย

207906

๑
๒๕๘.๓๒๑
๑๗๖๐

คาดว่ากลุ่มบริษัทที่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก จะมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น แล้วจึงนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการประมวลผล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สำหรับแบ่งกลุ่มของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เป็นประชากรทั้งหมดในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ดำรวจรายชื่อบุคคลที่มีส่วนในการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรก และการมีส่วนถือหุ้นในนามบริษัท ภายใน ช่วงเวลาที่นำมาศึกษาจำนวน 3 ปี (ปี พ.ศ.2544 ถึง 2546) และหากพบว่าการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงสัดส่วนจะพิจารณาเฉพาะการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 รายแรกเท่านั้น แล้วนำไปเปรียบเทียบกับรายชื่อคณะกรรมการบริหารซึ่งไม่มีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งตลอด 3 ปีที่นำมาศึกษา (ปี พ.ศ.2544 ถึง 2546) คือตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร หรือกรรมการผู้จัดการเท่านั้นโดยวิเคราะห์ดังนี้

1.1.1 กรณีพบว่าผู้ถือหุ้นรายใหญ่ตามหลักเกณฑ์ข้อ 1.1 เป็นผู้ถือหุ้นในนามบริษัทที่เป็นของหน่วยงานภาครัฐหรือของสำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และบริษัทในเครือสำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จะจัดให้เป็นบริษัทที่มีการใช้ผู้บริหาร ผู้บริหารจากภายนอก

1.1.2 กรณีพบว่าผู้ถือหุ้นรายใหญ่ตามหลักเกณฑ์ข้อ 1.1 เป็นผู้ถือหุ้นในนามบุคคลซึ่งมีนามสกุลเดียวกันกับประธานกรรมการบริหาร หรือกรรมการผู้จัดการ จะจัดให้เป็นบริษัทที่ไม่มีการใช้ผู้บริหาร ผู้บริหารจากภายนอก

1.1.3 กรณีพบว่าผู้ถือหุ้นรายใหญ่ตามหลักเกณฑ์ข้อ 1.1.1 เป็นผู้ถือหุ้นในนามบริษัทซึ่งไม่ใช่บริษัทของหน่วยงานภาครัฐหรือของสำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และบริษัทในเครือสำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จะดำเนินการสำรวจและสืบค้นตามขั้นตอนต่อไปนี้คือ

1.1.3.1 ดำเนินการตามขั้นตอน 1.1 อีกครั้ง หากพบว่าเป็นบุคคลที่มีนามสกุลเดียวกัน จะจัดให้เป็นบริษัทที่ไม่มีการใช้ผู้บริหาร ผู้บริหารจากภายนอก หากพบว่าเป็นบุคคลคนละนามสกุลหรือไม่มีความเกี่ยวข้องกันจะจัดให้เป็นกลุ่มบริษัทที่มีการใช้ผู้บริหาร ผู้บริหารจากภายนอก

1.1.3.2 ดำเนินการตามขั้นตอน 1.1 อีกครั้ง หากพบว่าเป็นผู้ถือหุ้นในนามบริษัทอีก จะจัดให้เป็นบริษัทที่ไม่สามารถระบุได้ชัดเจนมีการใช้ผู้บริหาร ผู้บริหารจากภายนอกหรือไม่เนื่องจากการพิสูจน์หรือสืบค้นจะไม่มีขอบเขตหรือไม่มีที่สิ้นสุดของการดำเนินการดังกล่าว

2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบจับคู่ ซึ่งพิจารณาตามลักษณะของธุรกิจหมวดอุตสาหกรรม ขนาดของสินทรัพย์รวมที่เหมือนกันให้มากที่สุด พิจารณาช่วงเวลาเดียวกัน (3 ปี เฉลี่ย) และช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างให้มีความใกล้เคียงกัน และในงานวิจัยนี้กำหนดให้มีขนาดสินทรัพย์แตกต่างกันได้ไม่เกิน 30% เพื่อขจัดความคลาดเคลื่อนในเรื่องขนาดของกิจการ

3. หาค่าเฉลี่ยของค่าตอบแทนและอัตราผลการดำเนินงานที่นำมาทดสอบและแสดงผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

4. ทดสอบความแตกต่างโดยใช้โปรแกรม SPSS ซึ่งการวิเคราะห์ใน ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของค่าตอบแทนผู้บริหารและผลการดำเนินงาน ของ บริษัทที่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก และที่ไม่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก ทั้งสิ้นจำนวน 360 บริษัท โดยทั้งหมดเป็นบริษัทที่มีข้อมูลแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และงบการเงิน ในปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2546 รวมทั้งสิ้น 3 ปี ในรูปของค่าตอบแทนผู้บริหาร และผลการดำเนินงาน ในรูปของอัตราส่วน 2 อัตรา ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA)

5. สรุปผลความแตกต่างของค่าตอบแทนผู้บริหารและผลการดำเนินงาน ของ บริษัทที่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก และที่ไม่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก

ตัวแบบที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า โดยมีตัวแบบที่ใช้ในงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. ตัวแบบของการเปรียบเทียบค่าตอบแทนผู้บริหาร ของบริษัทที่มีการใช้ผู้บริหารผู้บริหารจากภายนอก และที่ไม่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$Income_{i,t} = \frac{SA_{i,t} + BO_{i,t} + ST_{i,t}}{Asset_{i,t}} \quad (1)$$

$$Income_{avg,i} = \frac{\sum Income_{i,t}}{3} \quad (2)$$

$$\overline{Income} = \frac{Income_{avg,i}}{n} \quad (3)$$

$$\Delta Income = \overline{Income} - N(\overline{Income}) \quad (4)$$

โดยที่

- $Income$ = ค่าตอบแทนของผู้บริหารของบริษัทที่ i ณ เวลา t
 $SA_{i,t}$ = เงินเดือนของผู้บริหารเฉลี่ยต่อคนต่อปีของบริษัทที่ i ณ เวลา t
 $BO_{i,t}$ = โบนัสของผู้บริหารเฉลี่ยต่อคนต่อปีของบริษัทที่ i ณ เวลา t
 $ST_{i,t}$ = มูลค่าหุ้นของผู้บริหารเฉลี่ยต่อคนต่อปีของบริษัทที่ i ณ เวลา t
 i = จำนวนบริษัท
 t = ปีที่ 2544 ถึง 2546
 $\overline{Income}$ = ค่าตอบแทนผู้บริหารเฉลี่ยของบริษัทที่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก
 $N(\overline{Income})$ = ค่าตอบแทนผู้บริหารเฉลี่ยของบริษัทที่ไม่ได้ใช้ผู้บริหารจากภายนอก
 $\Delta Income$ = ความแตกต่างของค่าตอบแทนของผู้บริหารระหว่างบริษัทที่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก และบริษัทที่ไม่ได้ใช้ผู้บริหารจากภายนอก

2. ตัวแบบของการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ของบริษัทที่มีการใช้ผู้บริหาร
 ผู้บริหารจากภายนอก และที่ไม่มีการใช้บริหารผู้บริหารจากภายนอก โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$PMF_{avg,i} = \frac{\sum PMF_{i,t}}{3} \quad (5)$$

$$\overline{PMF} = \frac{PMF_{avg,i}}{n} \quad (6)$$

$$\Delta PMF = \overline{PMF} - N(\overline{PMF}) \quad (7)$$

โดยที่

PMF = อัตราส่วนวัดผลการดำเนินงาน 2 อัตราส่วน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

$$ROE = \frac{NI_{i,t}}{E_{i,t}} \quad (8)$$

$$ROA = \frac{NI_{i,t}}{A_{i,t}} \quad (9)$$

$\overline{PMF}$ = ค่าเฉลี่ยของอัตราผลการดำเนินงาน ของบริษัทที่ใช้ ผู้บริหารจากภายนอก

ณ เวลา t

$N(\overline{PMF})$ = ค่าเฉลี่ยของอัตราผลการดำเนินงาน ของบริษัทที่ไม่ใช่ ผู้บริหาร
จากภายนอก ณ เวลา t

ΔPMF = ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของอัตราผลการดำเนินงาน ระหว่างบริษัท
ที่ใช้ ผู้บริหารจากภายนอก กับ บริษัทที่ไม่ใช่ ผู้บริหารจาก
ภายนอก

NI = กำไรสุทธิ

S = ยอดขาย

A = สินทรัพย์

E = ส่วนของผู้ถือหุ้น

i = จำนวนบริษัท

t = ปีที่ 2544 ถึง 2546

การทดสอบสมมติฐาน

จากวัตถุประสงค์งานวิจัยที่ต้องการเปรียบเทียบค่าตอบแทนและผลการดำเนินงานของ
บริษัทที่มีการใช้ผู้บริหารผู้บริหารจากภายนอก และที่ไม่ใช่ผู้บริหารจากภายนอก โดยได้ศึกษา
ความแตกต่างของตัวแปรที่นำมาทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบคือ t -test ในการทดสอบสมมติฐาน
ซึ่งมีสมมติฐานงานวิจัยไว้ดังนี้

สมมติฐานงานวิจัยข้อ 1 คือ

H_1 : : บริษัทที่มีการใช้ผู้บริหารจากภายนอก จะทำให้ค่าตอบแทนของผู้บริหารสูงกว่า
บริษัทที่ไม่ใช่ผู้บริหารจากภายนอก ซึ่งนำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติ เป็นการวัดความ
แตกต่างของค่าตอบแทนของผู้บริหาร ได้ดังนี้

$$H_0 : \overline{Income} \leq N(\overline{Income})$$

$$H_1 : \overline{Income} > N(\overline{Income})$$

สมมติฐานวิจัยข้อ 2 คือ

H_2 : บริษัทที่ใช้ผู้บริหารจากภายนอก จะมีผลการดำเนินงานของบริษัทหรือผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าบริษัทที่ไม่ใช่ผู้บริหารจากภายนอก นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติ ได้ 2 ข้อ ได้ดังนี้

สมมติฐานทางสถิติข้อ 1 เป็นการทดสอบความแตกต่างของอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

$$H_0 : \overline{ROE} \leq N(\overline{ROE})$$

$$H_1 : \overline{ROE} > N(\overline{ROE})$$

สมมติฐานทางสถิติข้อ 2 เป็นการทดสอบความแตกต่างของอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์

$$H_0 : \overline{ROA} \leq N(\overline{ROA})$$

$$H_1 : \overline{ROA} > N(\overline{ROA})$$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการศึกษาเพื่อบรรยายถึงลักษณะของตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งแสดงด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในการสรุปผลและทดสอบสมมติฐานงานวิจัยสถิติที่ทดสอบคือ ค่าเฉลี่ยของสองประชากรแบบจับคู่ (Paired - Samples T Test) โดยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS